

Literaturanmeldelser.

Amerika als neueste Weltmacht der Industrie.

Neue Bilder aus Handel, Industrie und Verkehr in den Vereinigten Staaten von Ernst von Hesse-Wartegg. Mit 73 Abbildungen im Text und 8 Einschaltbildern. Stuttgart, Berlin, Leipzig. Union Deutsche Verlagsgesellschaft. 8°, 416 S.

E. v. Hesse-Wartegg, der har udgivet talrige populære geografiske Værker om sine Rejser og Jagttagelser snart paa dette, snart paa hint Sted af Jorden, har i ovennævnte Publikation oprullet et farverigt og imponant Panorama af de kolossale Foretagender paa Industriens og Handelens Omraade, der næsten som ved Trylleslag er voksede op af de nordamerikanske Fristaters Jord. Forf.s flydende Pen giver os i en let læselig Form, navnlig ved at han overalt anstiller Sammenligninger af Forhold i Evropa med dem i Amerika, en saa klar Forstaaelse af, hvilken gigantisk Magt U. S. A. er paa det industrielle og merkantile Omraade, saa klar, at man næsten forskrækkes over den Maade, hvorpaa der med bred Haand her rulles med Milliarder af Dollars, Landstrækninger, der ejes af Enkeltmand, og som er store nok til at afgive Plads til flere europæiske Kongeriger, Miner, der kan forsyne den halve Verden med deres Produkter, Skibstonnager, der løber op til det fabelagtige, Elektricitets- og mange andre Værker, der ganske sætter vore europæiske Begreber herom ud af Kurs. Han beskriver i korte Træk de Betingelser, U. S. A. baade i sin Jords mægtige Skatte og i sin angelsächsiske Befolknings staalsatte Natur har haft som Basis for en saadan Udvikling. Der aabnede sig paa kort Tid her en Rigdom paa et mægtigt Terræn for civilisatorisk anlagte Racer, der var Plads og Raaderum til at føde gigantiske Tanker og Nerver af Staal til at realisere dem. Bogen gaar i sine talrige detaljerede Kapitler langt ud over, hvad der strengt taget kommer Geografien ved, og nogle vilde maaske sige, at den var dem omtrent uvedkommende. Anm. mener, at den vedkommer den moderne, populære Geografi, om end i udvidet Forstand. Rent videnskabeligt Værd har Værket næppe, da alt det statistiske er angivet omtrentligt, men det er sikkert heller ikke Forf.s Mening med det. Skulde man give Værket en dækkende Titel, maatte den vel være: „Storhandelens og Storindustriens Etnografi“. Et Kapitel omhandler saaledes et Storforetagendes Opkomst,

det næste dets Ophavsmands Færd, Liv og Levevis, den sidste endog saa detaljeret, at hele hans Hus' Indretning, Husstanden og de dermed forbundne Omkostninger angives. Der omtales indgaaende Trusterne, Strejker, politiske Valg, Millionærbadesteder og Arbejderhytter, og navnlig gives en meget livlig Beskrivelse af New York og Livet der, baade under Jorden og oppe i Skyerne. I Slutningskapitlerne gives en kort Oversigt over U. S. A.s Storvirksomheder i Centralamerika, Panamakanalen, i Alaska, Hawaii; derimod omtales Phillipinerne ikke. Enkelte Steder synes Forf. at være lidt for drastisk, men Emnet frister til Brugen af Superlativer.

Ole Olufsen.

Mineral resources of the United States for 1907.

U. S. Geol. Survey, Washington 1908.

Dette Værk, der af enhver, der har nogen Interesse for Bjærgværksdriftens Udvikling fra det ene Aar til det andet, imødeses med stor Længsel, fremtræder denne Gang i betydelig udvidet Omfang i to Bind, et omhandlende Metaller og et andet Ikke-Metaller. Interessen knytter sig for en stor Del til de gode Oversigter, der for de fleste Stoffers Vedkommende gives over Verdensproduktionen, men omhandler naturligvis særlig Bjærgværksdriften i de forenede Stater, som for de fleste Malmes Vedkommende indtager den første Plads blandt Verdens Lande. Aaret 1907 udmærker sig for Metallernes Vedkommende særlig ved meget ringe Fremgang i Sammenligning med de foregaaende Aar. Produktionen af Guld, Sølv og Kobber er endogsaa gaaet noget tilbage i Amerika. Guldproduktionen, der som Helhed kun staar tilbage for Sydafrikas, har i de enkelte af Staterne undergaaet umaadelige Svingninger; saaledes er den i de tre Stater, der i 1906 frembragte langt det meste Guld, nemlig Colorado, Alaska og Kalifornien, gaaet betydelig tilbage, mens til Gengæld Nevada har haft enorm Fremgang, saa at den nu er omtrent paa Højde med de tre andre. Kobberet er gaaet mere ligelig tilbage i alle Staterne; for dette Metals Vedkommende maa Grunden til Tilbagegangen vel nærmest søges i tidligere Aars Overproduktion og ikke nogen kendelig Aftagen af Malmforraadet. Zinkproduktionen er derimod i stærk Fremgang i Staterne og er i 1907 for første Gang bleven større end Tysklands, saa at de forenede Stater nu er Verdens første zinkproducerende Land; men samtidig er